

Veri: Kapsam, Dönemsellik ve Zamanlılık

Kapsam karakteristikleri

Çalışmanın amacı: Doğalgaz piyasasında faaliyette bulunan şirketlerden temin edilen bilgiler esas alınarak suretiyle hazırlanan, Doğal Gaz Piyasası Sektör Raporları ile piyasa hakkında değerlendirme yapmak isteyen şirketler, kurum/kuruluşlar, akademisyen ve öğrenciler ile doğal gaz tüketen abone ve serbest tüketicilerin bilgi ihtiyacına cevap verilmesi ve ülkemizin enerji sektörünün gelişimi hakkında kamuoyunun bilgilendirilmesidir.

Verinin tanımı: Türkiye enerji piyasasında üretilen, ithal edilen, ihraç edilen, ticarete konu olan, depolanan ve tüketilen doğal gazın miktarı, abone ve serbest tüketici sayısı ayrıca doğal gaz piyasasındaki lisans sayısı bilgilerini de kapsamaktadır.

İstatistik kavramlar ve tanımlar:

Üretim: Doğal gazın 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu kapsamında Türkiye'de yer altında bulunan yataklarından yer üstüne çıkarılmasını, temizlenmesini ve arıtılmasını, toplama hatlarıyla iletim hatlarına kadar taşınmasını ifade eder.

İthalat: Doğal gazın toptan satış şirketlerine, dağıtım şirketlerine, CNG satış şirketlerine, OtoCNG şirketlerine, toptan satış (OtoLNG) şirketlerine, serbest tüketicilere veya ihracatçı şirketlere satışı veya yurt dışına doğrudan satışı amacıyla yurt dışından LNG, sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) veya gaz formunda doğal gaz temin edilmesini ifade eder.

İhracat: Üretim şirketi ve toptan satış şirketlerinden veya ithalatçı şirketlerden satın alınan gazın yurt dışına pazarlanmasını ifade eder.

Depolama: Günlük ve mevsimlik değişiklikleri karşılamak ve doğal gaz temininin azalması veya durması ile meydana gelen doğal gaz açığını gidermek amacıyla doğal gazın, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) veya gaz olarak depolanmasını ifade eder.

İletim: Üretime mahsus toplama hatları ve dağıtım şebekeleri haricindeki gaz boru hattı şebekesiyle gerçekleştirilen veya ihracat lisansı kapsamında yapılan sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) taşıma faaliyeti haricindeki LNG taşıma vasıtalarıyla gerçekleştirilen doğal gaz naklini ifade eder. **Dağıtım:** Doğal gazın müşterilere teslim edilmek üzere mahalli gaz boru hattı şebekesi ile naklini ve perakende satışını ifade eder.

Toptan satış: Doğal gazın dağıtım şirketlerine ve serbest tüketicilere yapılan satışını ifade eder.

Abone: Doğal gazı kendi kullanımı için dağıtım şirketlerinden almak zorunda olan gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder.

Serbest tüketici: Yurt içinde herhangi bir üretim şirketi, ithalat şirketi, dağıtım şirketi veya toptan satış şirketi ile doğal gaz alım-satım sözleşmesi yapma serbestisine sahip gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder.

Sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) tesisi: Doğal gazın sıvı olarak taşınması ve depolanması amacıyla sıvılaştırılması, boşaltılması, depolanması ve tekrar gaz haline getirilmesi için kullanılan tesisleri ifade eder.

Depolama tesisi: Üretimde yararlanılan tesisler hariç olmak üzere, bir tüzel kişinin mülkiyet veya işletmesinde bulunan ve doğal gazı, LNG veya gaz olarak depolamaya mahsus tesisi ifade eder.

Yer altı doğal gaz depolama tesisi: Bir tüzel kişinin mülkiyet veya işletmesinde bulunan ve doğal gazı yer altında depolamaya mahsus tesisi ifade eder.

Sıvılaştırılmış doğal gaz depolama tesisi: Bir tüzel kişinin mülkiyet veya işletmesinde bulunan ve LNG'yi depolamaya mahsus tesisi ifade eder.

Dolaysız hat: Bir serbest tüketicuyu bağlantılı sistem oluşturacak şekilde besleyen doğal gaz boru hattını, doğal gazın şehirlerarasında ve özel vasıtalarla taşınmasını, iletim şebekelerinin ulaşmadığı yerlerde basıncının düşürülerek satılmasını ifade eder.

Piyasa faaliyeti: Doğal gazın iletim, dağıtım, toptan satış, ithalat, ihracat ve LNG tesislerinde sıvı olarak veya yer altı ve yer üstü tesislerinde gaz veya sıkıştırılmış gaz olarak depolanması dahil olmak üzere alımı, satımı veya hizmet ve ticari faaliyetleri ile bu faaliyetlere ilişkin işlemlerden oluşan faaliyeti ifade eder.

Lisans: Tüzel kişilere piyasa faaliyetinde bulunabilmeleri için bu Kanun uyarınca Kurul tarafından her bir piyasa faaliyeti için verilen izin belgesini ifade eder.

Sıkıştırılmış doğal gaz: Doğal gazın basınçlandırılmış halini ifade eder.

Üst ısı değeri: Doğal gaz için uygulandığında, yanma sırasında oluşan tüm suyun 15 °C'de yoğunlaşması kaydıyla, bir m³ gazın 1,01325 bar mutlak basınç ve 15 °C sabit sıcaklıkta tam olarak yakılmasıyla ortaya çıkan, kcal birimi ile ifade edilen ısı miktarını ifade eder.

Standart metreküp (Sm³): 15°C'de ve 1,01325 bar mutlak basınçta, 1 metreküplük bir hacim dolduran, su buharı içermeyen ve üst ısı değeri 9155 kcal olan doğal gaz miktarını ifade eder.

Sınıflamalar: Aylık ve yıllık sektör raporlarında doğal gaz tüketiminin kullanım alanlarına göre sınıflandırılmasında, Uluslararası Enerji Ajansı'nın (UEA) Kurumumuzdan talep ettiği verilerin oluşturulabilmesi adına, UEA yıllık anketlerine sadık kalınarak oluşturulan tüketim sınıflaması kullanılmaktadır. Bununla birlikte doğal gaz üretim ve tüketim istatistikleri Türkiye geneli ve İstatistik Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) Düzey-3'e göre de sınıflandırılmaktadır.

Key: Referans dönemde Türkiye'deki doğal gaz piyasasında faaliyette bulunan lisans sahibi şirketler, doğal gaz tüketicileri, kurum/kuruluşlardır.

Coğrafi kapsam: Yıllık ve aylık veriler için Türkiye ve iller.

Coğrafi düzey: İstatistikler, Türkiye geneli ve İBBS Düzey 3'e göre yayımlanmaktadır.

Sektörel kapsam: EPDK'dan lisans alan, doğal gazın "üretim, dağıtım, iletim, toptan ve perakende ticareti, depolama, ithalat ve ihracat" faaliyetlerini yürüten tüm girişimler kapsama alınmıştır.

Zaman kapsamı: Doğal Gaz Piyasası İstatistikleri Kurumumuz tarafından aylık ve yıllık sektör raporları halinde düzenli olarak yayımlanmaktadır. 2010 yılından beri yıllık olarak yayımlanan Doğal Gaz Piyasası İstatistikleri, 2015 Ocak döneminden itibaren aylık olarak da yayımlanmaya başlanmıştır.

Diğer kapsam: Diğer kapsamı bulunmamaktadır.

Kapsamdaki sınırlılıklar: Kapsamda sınırlılık bulunmamaktadır.

İstatistiksel birim: Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren lisans sahibi şirketler.

Temel dönem/yıl: Temel dönem bulunmamaktadır.

Referans dönemi: Aylık çalışmalar için cari ayın 2 ay öncesi, yıllık çalışmalar için ise cari yıldan önceki yıldır.

Ölçü birimi:

Değişken/Gösterge	Ölçü Birimi
Lisans sayısı	Adet
Miktar	Milyon Sm ³ (Standart Metreküp)
Abone ve serbest tüketici sayıları	Adet
Hat uzunlukları	Metre
Yatırım tutarı, işletme gideri	TL

Dönemsellik	Verinin toplama sıklığı: Veriler ayda bir, altı ayda bir ve yılda bir olarak toplanmaktadır. Verinin yayımlama sıklığı: Aylık ve yıllık
Zamanlılık	Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi: Yıllıklar için: İlk sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): - Nihai sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): 180 gün Aylıklar için: İlk sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): - Nihai sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): 60 gün

Kamuoyunun Bilgiye Erişimi

Yayımlama takviminin önceden duyurulması	Veri yayımlama takviminin internet adresi: https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/3-0-166/resmi-istatistikleri Veri dağıtım politikası: Veriler EPDK İnternet sitesinde aylık ve yıllık olarak yayımlanmaktadır. Kullanıcılar verilere EPDK İnternet sitesinin ana sayfasında yer alan “Gerekli bilgiler” sekmesi altında “Resmi İstatistikler” bölümü içerisinde ulaşabilmektedir.
Eş zamanlı yayımlama	Tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılıp paylaşılmadığı: Veriler İnternet sitesi üzerinden aynı anda tüm kullanıcılar ile paylaşılmaktadır. Basın veya diğer belirli kullanıcılar ile özel anlaşmalar kapsamında verinin önceden paylaşılıp paylaşılmadığı: Veri paylaşımı hususunda basın veya belirli bir kullanıcıya öncelik verilmesi söz konusu değildir.

Bütünlük

Resmi istatistiklerin üretilmesine ilişkin şartlar, koşullar ve gizlilik	İstatistiklerin toplanması, işlenmesi ve dağıtımına ilişkin sorumluluk: Verilerin toplanması, işlenmesi ve dağıtılması aşamaları Strateji ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı İstatistik ve Raporlama Grup Başkanlığı tarafından gerçekleştirilmektedir. Veri üreten kuruluşlar ile veri paylaşımı ve koordinasyon: Ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar arasında veri paylaşımı ve koordinasyonu için herhangi bir anlaşma veya protokol mevcut değildir. Bireysel cevaplayıcılara ait verinin gizliliği: Enerji Piyasası Bildirim Yönetmeliğinin 6. maddesinde “Kurum, enerji piyasasına ilişkin elde ettiği sırlarla, piyasa faaliyeti ile ilgili teknik mahiyetteki sırları ve mali sırları; mevzuatla yetkili kılınan merciler ve kamuoyuna veya ilgililere sunulacak raporlar dışında bildirim yükümlüsünün rızası olmadıkça gizli tutmak zorundadır.” ifadeleri yer almaktadır. Bu kapsamda şirketlerin ticari ve mali sırları kapsamına girebilecek kuruluş yapısı, ekonomik ve mali durumu, araştırma ve geliştirme çalışmaları, faaliyet stratejisi, fiyatlandırma politikaları, fiyat verileri, pazarlama taktikleri ve masrafları, sözleşme bağlantılarına ilişkin bilgiler, alış veya satış yaptığı şirket bilgileri Doğal Gaz Piyasası İstatistikleri içerisinde paylaşılmamaktadır. İstatistik üretimindeki insan kaynağı, mali kaynaklar ve bilişim teknolojisi kaynakları: Resmi istatistiğin üretimi, verilerin işlenmesi, analiz edilmesi, yayımı, dağıtımı ve resmi istatistikle ilgili koordinasyon faaliyetlerinden sorumlu ve asli görevli olmak üzere toplam 2 kişi çalışmaktadır. İstatistik üretimi için ayrılmış olan mali kaynaklar yeterlidir. Bilişim Hizmetleri Grubu tarafından sürekli takip edilen ve logları tutulan güvenlik duvarları (Firewall, Antispyware, Data Filtring) kullanılmaktadır. Ayrıca personel bilgisayarlarında antivirüs programı bulunmaktadır.
---	---

Kullanıcı ihtiyaçlarının izlenmesi: Kullanıcıların memnuniyetini ve ihtiyacını belirlemeye/tespit etmeye yönelik <https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/3-0-166/resmi-istatistikleri> adresinden Kullanıcı Memnuniyet Anketi çalışması yapılmaktadır.

Kalite politikası: Kaliteye ilişkin kurumsal bir politika mevcut değildir. Ancak, Bilgi Güvenliği Politikası çerçevesinde Kurumun sahip olduğu bilgi, bilgi varlıkları ve sunduğu hizmetlerin güvenliğini sağlamak doğrultusunda yönetimin bilgi güvenliğine verdiği önemi ifade etmek, bilgi güvenliğinin kurum için önemini vurgulamak, detaylı politika ve talimatlar için genel çerçeveyi belirlemek, personel, paydaş ve üçüncü kişilerin bilgi güvenliği farkındalıklarını arttırmak, bilgi varlıklarının güvenliği için etkin teknik güvenlik kontrollerini uygulamak, riskleri en aza indirerek Kurumun güvenliğini, güvenilirliğini ve imajını korumak, Kurum tarafından üretilen, kullanılan, geliştirilen bilgilerin gizliliğini, bütünlüğünü ve erişilebilirliğini sağlamak ve korumak, Kurumun tabi olduğu mevzuat, yasa ve yönetmeliklerin gerekliliklerinin karşılanmasını sağlamak, paydaşlar ve üçüncü kişiler ile yapılan sözleşmelere uyum sağlamak amaçlanmaktadır. EPDK, RİP kapsamında yer alan Doğal Gaz İstatistikleri (Piyasa Faaliyetleri) çalışması için ilk defa 2016 yılında kalite logosu başvurusu yapmış ve gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda başvuru olumlu sonuçlanmış, 2019-2023 yıllarını kapsayan dönemler için kalite logosunu almaya hak kazanmıştır. Süreç sonunda 2024-2028 yıllarını kapsayan dönemler için Kalite Logosu yenileme başvurusu yapılmıştır. Bu sayede belirli periyotlarda kalite izleme çalışmaları yürütülecektir.

Kalitenin izlenmesi: Kurumun tabi olduğu mevzuat, yasa ve yönetmeliklerin gerekliliklerinin karşılanmasını sağlamak amacıyla yılsonunda kaliteyi artırım çalışması yapılmaktadır.

İstatistiklerin yansızlığı: Doğal gaz istatistikleri, faaliyeti gerçekleştiren şirketler tarafından doğrudan Kurumumuza beyan edilen verilerden üretildiği için yansızdırlar.

Veri kaynakları: İdari kayıt

Yöntem: Lisans sahibi şirketlerden "Bildirim Sistemi" aracılığı ile toplanan verilerin tutarlılığı sağlandıktan sonra yayımlanmaktadır.

Dağıtım şekilleri: EPDK İnternet sitesi ana sayfasında yer alan resmi istatistik bölümü içerisinde yayımlanmaktadır.

<https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/3-0-166/resmi-istatistikleri>

İstatistiklerin hatalı yorumlanması ve yanlış kullanımına ilişkin görüş belirtme/tekzip: Veriler yayımlandıktan sonra yayım organlarında ve bilimsel makalelerde hatalı kullanımına ilişkin düzenli bir takip yapılmamaktadır.

İstatistiksel veri toplama, işleme ve dağıtımdaki şartlar ve koşulların açıklanması: Verilerin toplanmasında şirketlerin verilerini doğru ve zamanında Kurumumuza sunmaları büyük önem arz etmektedir.

Mevsimsel düzeltme: Mevsimsel düzeltme yapılmamaktadır.

İstatistiğin toplanması, işlenmesi ve dağıtılması süreçlerinde bağlayıcı olan mevzuat ve diğer düzenlemeler: 27 Mayıs 2014 Tarihli ve 29012 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Enerji Piyasası Bildirim Yönetmeliği

Yayımlanmadan önce veriye devletin içeriden erişimi

İlgili Kurumlarla yapılan Protokoller çerçevesinde veri paylaşımı yapılmaktadır.

İstatistiklerin yorumlanarak yayımlanması

Veri yayımlanırken yorumlama yapılmamaktadır.

Yenileme ve yöntemdeki büyük değişikliklerin önceden bildirimi

Revizyon takvimi: Resmi istatistiklere ilişkin revizyon politikamıza <https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/3-0-166/resmi-istatistikleri> adresinden ulaşılmaktadır.

İlk verinin ve revize edilmiş verinin tanımlanması: Verilerde tespit edilen hatalar Revizyon Politikası çerçevesinde sonraki yayınlarda güncellenerek sunulmaktadır.

Metodoloji, veri kaynağı ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişikliklerin önceden duyurulup duyurulmadığı: Veri üretiminde kullanılan metodolojide, veri kaynaklarında veya istatistik tekniklerde önemli değişiklikler yapılacağı/yapıldığı zaman; <https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/3-0-166/resmi-istatistikleri> sayfasından “Duyurular” bölümünde duyurulmaktadır.

Kalite

İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve kaynaklara ait dokümantasyonun yayımlanması	Doğal gaz istatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve veri kaynakları; EPDK web sayfasında yer alan “Resmi İstatistik” kısmında ve “Bildirim Sistemi” kısmında yer almaktadır.
Bileşen detayının, ilgili veri ile uyumlaştırmanın, kabul edilebilirliğinin güvencesini sağlayan ve istatistiksel çapraz sorguları destekleyen istatistiksel çerçevenin yayımlanması	<p>Verinin içsel tutarlılığı: Verilerin içsel tutarlılığı mevcuttur. Bir önceki dönem verileri ile şirketler arası ticari faaliyetlerin çapraz sorgulaması yapılarak mikro ve makro kontrollerde tutarlılık sağlanmaktadır.</p> <p>Verinin zamansal tutarlılığı: İstatistiklerin yayınlanmaya başladığı 2010 yılından itibaren yıllık, 2015 yılından itibaren de aylık olarak zamansal tutarlılık sağlanmaktadır.</p> <p>Verinin sektörler arası ve alanlar arası tutarlılığı: İstatistikler, doğal gaz piyasası içerisinde yer alan şirketlerin beyanları esasınca hazırlandığından şirketler arası ticaret çapraz kontrollerle kontrol edilmekte ve tutarlılık sağlanmaktadır.</p>

Notlar

Metaverinin son gönderilme tarihi	
Metaverinin son onaylanma tarihi	
Metaverinin son güncellenme tarihi	12/03/2025

Resmi İstatistik Metaveri Şablonu, Versiyon 1.2